

ÅRSMELDING 2003

WWF-NORGE...

...er en selvstendig norsk naturvernorganisasjon tilsluttet den globale naturvernorganisasjonen WWF. WWF-Norge arbeider for de samme overordnede mål og bidrar til de samme, overordnede programmer som de øvrige organisasjonene i det internasjonale WWF-nettverket, samtidig som vi jobber i Norge med saker som er viktige her. WWF-Norge har alle rettigheter til bruk av navnet WWF og panda-logoen i Norge.

Denne publikasjonen er WWF-Norges offisielle årsmelding for 2003. WWF oppfordrer til bruk og ettertrykk forutsatt at kilden oppgis. Ettertrykk av bilder er ikke tillatt uten fotografens tillatelse.

LYNKURS I WWF

JOBB KONKRET!

Grunnmuren i WWF er uavhengige nasjonale organisasjoner som tar fatt i viktige naturvernspørsmål i sine land og samtidig samarbeider internasjonalt. I Norge arbeider WWF bl.a. med oppdrett, skipsfart og olje, med skog og fjell, villrein og rovdyr, Arktis, verneområder og turisme. Vi har store prosjekter i fem afrikanske land og arbeider i EU og Russland.

TENK STORT!

WWF er også en global organisasjon med en global plan. Vi samarbeider om vår felles strategi i over 110 land. Målet vårt er å redde natur. Hvordan? Ved å bevare arter og beskytte leveområdene deres; ved å arbeide for bærekraftig bruk av naturressurser og ved å hjelpe folk, næringsliv og myndigheter til å redusere forurensing og energiforbruk.

HVA GJØR VI?

WWF har delt arbeidet i seks hovedemner: Vi arbeider hardt for å beskytte hav og kyster, skoger og ferskvann.

Vi kjemper for å redde truede arter, fjerne miljøgifter og bremse menneskeskapte klimaendringer.

HVOR GJØR VI DET?

WWFs forskere har pekt ut de over 200 økosystemene på jorda som er viktigst for WWFs arbeid. Vi kaller dem *Global 200*. Tre av disse områdene er knyttet til Norge; Nordsjøen, de skandinaviske fjellområdene og Barentshavet.

ETT LAG, 53 ORGANISASJONER, 110 LAND

WWFs 53 nasjonale organisasjoner og programkontorer har virksomhet i 110 land og jobber ut fra en enkel forutsetning: Vi kan samarbeide enda bedre. Det er konstant fri flyt av faglig informasjon, hjelp og ressurser i WWF-nettverket. Det gjør oss til den største og best informerte naturvernorganisasjonen i verden.

INNHold

Styreleder J. Randers	3
Generalsekretær R. Hansson	4
Program for miljø og utvikling	6
Landmiljøprogrammet	8
Havmiljøprogrammet	9
WWFs Arktisprogram	12
WWF-nettverket	13
Europaprogrammet	14
Kommunikasjon	15
Fundraising/støttespillere	16
Medlemsforeningen	17
WWF-Norges styringsorganer	19
Regnskap	20

OM SAMMENHENGEN MELLOM LOFOTEN OG LHASA ...

WWF-Norge er del av et stort nettverk som har et utall aktiviteter over det meste av verden. WWF arbeider fortsatt med pandaer i det indre Kina, men dessuten med urfolk og kjempeelefanter i Kalahari-ørkenen, fiskere på bortgjemte korallrev i Stillehavet og miljøgifter i nord-engelske industribyer. Samtidig farter WWF'ere, i pen dress, travelt inn og ut av forskningskonferanser, internasjonale møter, parlamenter og styrerom. Nylig oppdaget jeg at vi også har kontor i Lhasa. De samarbeider bla med nomadefolk om å ta vare på naturgrunnlaget på Tibets enorme høysletter.

WWF er en spennende organisasjon fordi vi driver gode, lokale naturvernprosjekter samtidig som vi har innflytelse i de helt store internasjonale spørsmål. Kombinasjonen av et par tusen fagfolk med spisskompetanse i praktisk naturvern, sterke nettverk i mange

land og systematisk innsats i regionale og globale prosesser gir WWF en påvirkningskraft som går utenpå de fleste tilsvarende organisasjoner.

WWFs internasjonale nettverk gir oss kunnskap, ideer og hjelp fra hele verden til å drive bedre naturvern i Norge. Det samme nettverket gir oss mulighet til å påvirke prosesser utenfor Norge som er viktige for norsk natur. Og sammen med andre deler av WWF bidrar vi med norske ressurser til naturvern i andre deler av verden.

Den som vil drive naturvern i Norge, må skjønne hva som foregår i både norsk natur og i norske hoder. Nordmenn vil ha mer åpenhet om det som skjer i Norge samtidig som vi er mer åpne for og avhengige av internasjonale forhold. Internasjonal utvikling blir viktigere for dem som vil påvirke

norsk politikk. Jeg tror at moderne norske naturvernere ønsker å bidra både i Norge og i andre land. Det fine ved WWF er at vi er gode til begge deler.

Les denne årsmeldingen og bli bedre kjent med arbeidet vårt. Da tror jeg du får lyst til å bli med!

Jørgen Randers
Styreleder i WWF-Norge
Styremedlem i WWF International

NATURVERN FØRST

- Hvorfor kan dere ikke være med på et kompromiss? spurte NRK-journalisten. Kommunen reduserer jo utbyggingsplanene en del? WWF hadde nettopp bedt Miljøverndepartementet gripe inn mot Verdal kommunes planer om en svær steinfylling i Ørin-deltaet i utløpet av Verdalselva.

WWF lever med kompromisser hele tiden. Vi må ofte nøye oss med det, gjerne i samarbeid med lokale interesser, næringer, urfolk eller myndigheter. Det er dem som mener WWF er for kompromissvillig. Den kritikken tåler vi. WWF er en uredd organisasjon. Ikke ved at vi klatrer i høyere piper enn andre (skjønt det er fristende av og til), men fordi vi tør søke løsninger. Også der det kunne være enklere å nøye seg med prinsippene og la resultatene fare.

Natur ødelegges som oftest med loven i hånd. Da kan kompromisser være nødvendige. Alternativet er verre. Men hvert kompromiss er et tap. Hvis Verdal fyller igjen en del av Ørin-deltaet, og Tønsberg omringer Prestrødkilen og Ilene med motorveier, da mister Norge enda litt natur. Sånt skjer over hele kloden. Det blir stadig mindre natur å krangle om.

Derfor jobber WWF lokalt der natur er truet, for å redde mest mulig, og for å få folk til å tenke seg om når neste utbygging planlegges. Samtidig arbeider vi med nasjonale rammer som styrer utviklingen, og internasjonale prosesser som bestemmer fremtidens politikk. Og det nytter. Her er noe av naturvernet vi var med å få til i 2003:

Oljefritt Lofoten

Høsten 2003 drev WWF kampanje mot petroleumsvirksomhet i Lofoten. Med lite mannskap og penger - mot landets mektigste industri. Men sammen med andre norske organisasjoner snudde vi opinionen. Resultatet: Petroleumsvirksomhet i Barentshavet, men ikke i Lofoten - i alle fall ikke foreløpig. Et magert kompromiss – men likevel et gjennombrudd.

Mer lokalt arbeid, flere medlemmer

WWF Norge har satset på å styrke fagkompetanse og påvirkningsevne gjennom media og politikk. Nå kommer også stadig flere henvendelser fra egne medlemmer og folk i andre organisasjoner som vil ha WWFs hjelp i lokale naturvernsaker. Sammen har vi arbeidet med rovdyr og fiskeoppdrett, mot veibygging i verneverdig skog i Saltdal og for å beskytte viktige våtmarker mot utbygging i Tønsberg og Verdal. Medlemstallet økte med

50 prosent, og kontingentinntektene ble mer enn doblet i 2003.

Mer naturvern i bistanden

Etter Verdenstoppmøtet for miljø og utvikling i 2002 har WWF arbeidet for at Norge skal følge opp sine nye miljøforpliktelser i bistanden. Det er en langsiktig jobb, men ga i 2003 bl.a. stor vekst i vårt program for miljø og utvikling. Vi samarbeider nå med lokalbefolkning og myndigheter om naturvern og velferd utvikling i Mozambik, Zambia, Tanzania, Zimbabwe og Kenya. Nye prosjekter planlegges i flere land.

Korallrevene; norsk natur i verdensklasse

Verdens største kjente dypvannskorallrev utenfor Røst og de nyoppdagede revene sør for Hvaler ble vernet, ikke minst pga målbevisst WWF-innsats. En forskrift for korallrev-vern blir utarbeidet. Fiskeriminister Ludvigsen og miljøminister Brende fikk overrakt WWFs internasjonale hederspris "*Gift to the Earth*" for korallvernet.

Gjennombrudd for skogvernet

I mange år har WWF og andre naturvernorganisasjoner arbeidet for at norsk skogvern økes fra ynkelige en prosent til i hvert fall fem prosent. I 2003 kom gjennombruddet.

Regjeringen adopterte fem prosent skogvern som mål. Skogeierne la vekk sin motstand og vil nå samarbeide om vern. Fortsatt gjenstår å skaffe pengene på statsbudsjettet, men nå kan WWF gå til Stortinget sammen med skogeierne. I tillegg øker forståelsen for WWFs krav om åpenhet og dokumentasjon rundt miljøstandardene i skogbruket.

Stort Svalbard-vern

Regjeringen har vernet nye 4500 kvadratkilometer på land og over 40 000 kvadratkilometer til sjøs på Svalbard. Nå dekker verneområdene de fleste viktige naturtyper og -verdier på øygruppa. WWF har arbeidet for dette i årevis – og bidro til at naturvernet gikk seirende ut sluttkampen mot olje- og kullinteressene.

Storsatsing i Barentshavet

Vårt største og rikeste økosystem blir nå arena for globale energipolitiske interesser. Naturverdiene kan bare ivaretas gjennom et tilsvarende internasjonalt samarbeid. Derfor etablerer WWFs Arktisprogram, WWF-Norge og WWF-Russland et Barentsprogram med bl.a. kontor i Murmansk, støttet av Utenriksdepartementet og Miljøverndepartementet, næringslivet og WWF-nettverket.

Det lysner for rovdyra

Regjeringens Stortingsmelding om ny rovvilt-politikk vil ikke gi store endringer for rovdyra våre over natten. På kort sikt er særlig ulve- og gaupeforvaltningen dårlig. Men hvis Stortinget vedtar Regjeringens forslag, vil nye bestandsmål, forvaltnings- og erstatningsordninger gi en bedre framtid for rovdyra. De som kritiserer de nye forslagene hardest, slår iltert fast: WWF har fått gjennomslag for sin rovdyrpolitikk!

Europa er viktig for norsk natur

WWF sier ikke ja eller nei til norsk EU-medlemskap. Vi sier at EU og EØS har stor betydning for norsk natur – på godt og vondt. WWF er tungt tilstede i Brussel og de fleste europeiske hovedsteder. Det vil vi utnytte til beste for norsk naturvern, ved å påvirke og hente impulser fra EU. I 2003 startet vi et Europa-program, bl.a. med prosjekter på skog og ferskvann i Polen.

Miljømerking kommer i fiskeriene

Norsk fiskerimiljø har strittet imot miljømerking av frykt for at markedet skulle ta kontroll over forvaltning og ressurser. Det har vært liten sans for miljøkrav til norsk fisk. I 2003 skrev fiskeritidsskriftene for første gang om miljømerking på lederplass og

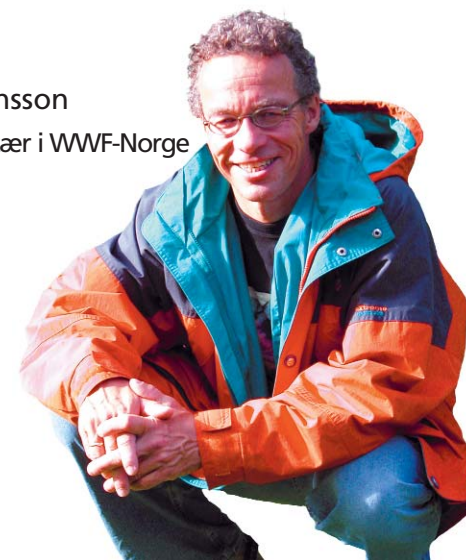
støttet WWFs langvarige arbeid for merking. Deler av fiskerinæringen vurderer nå å søke internasjonal miljøsertifisering.

WWF markerer seg, og resultatene våre blir lagt merke til i Norge. I tillegg til medlems-tall og budsjett økte mediedekning og antall henvendelser betydelig i 2003.

Men det er ikke nok å oppnå kompromisser og komme i avisen! Vi må endre utviklingen, og vi har dårlig tid.

Naturvern kan ikke vente.

Rasmus Hansson
Generalsekretær i WWF-Norge

PROGRAM FOR MILJØ OG UTVIKLING

Folk trenger natur

Landene i det sørlige og østlige Afrika er blant de fattigste i verden, men har samtidig noe av jordas fineste natur med fantastiske viltbestander og nærmest intakte naturområder. Her finner også mye av norsk utviklingssamarbeid sted. Mange har ment at i fattige land må utvikling komme først. Naturvern er en luksus en kanskje kan unne seg etterpå. Men slik er det ikke. I WWFs arbeid er naturvern og kamp mot fattigdom samme sak.

Folk på den afrikanske landsbygda er avhengige av natur i hverdagen. I noen land kommer 40 prosent av inntektene til folk på landsbygda fra naturressurser utenom jordbruk. I de fleste landene er naturbasert turisme blant statens største inntektskilder, og viktigere vil de bli. WWF samarbeider med folk og myndigheter i Afrika om å ta vare på naturrikdommene så de gir bedre inntekter i dag – og i morgen. I Norge arbeider vi for å gi miljø en sterkere plass i norsk bistand.

I Luangwa i Zambia er storviltet igjen tallrikt etter at krypskytingen stanset. Lokalbefolkningen og WWF samarbeider om å bevare viltet og få inntekter av det – og om å beskytte livsviktige avlinger mot å bli ødelagt av ubudne elefanter. Uavklart politikk fra nasjonale myndigheter er blant prosjektets utfordringer.

Den typiske afrikanske skogen er ingen dryppende regnskog, men veldige, halvtørre miombo-skoger som også er viltrike og verdifulle. Miombo-skogen i Niassa i Mosambik er større enn Danmark, med 25 000 mennesker, 30 000 elefanter og knapt veier. Her arbeider WWF for en god framtid for både skog, folk og vilt. Store avstander og svak nasjonal forvaltning gir store praktiske og faglige utfordringer.

Du har sett Mara-elva på TV

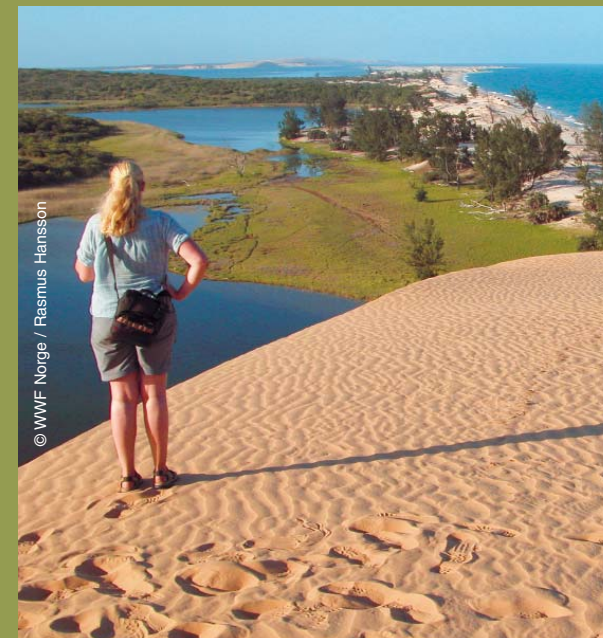
De svære gnuflokkene i Serengeti og Masai Mara plasker uti, med krokodillene på lur. Men Mara-elva krymper, for skogene den kommer fra, hogges, og jordbruket tar stadig mer vann. Lokalbefolkningen og det verdensberømte viltet kan stå foran en katastrofe. Problemet kan ikke løses lokalt. WWF trekker myndighetene i Tanzania og Kenya med i samarbeid om å forvalte sin felles vannressurs. Prosjektet har oppnådd resultater raskere enn forventet og nyter allerede etter ett år stor respekt hos myndigheter i regionen og på grasrota.

I paradisiske Bazaruto gikk det ille med havskilpadder, koraller og Afrikas få sjøkuer. Fattige fiskere fikk minkende fangst, og turismen tar seg til rette. WWF arbeider for å bygge opp igjen bestandene av fisk og dyreliv, og for at natur og folk skal nyte godt av en turistnæring som ofte går sine egne veier.

Prosjekter i Afrika, politikk i Norge

Afrikansk WWF gjennomfører mye av prosjektene. I Norge driver vi omfattende faglig oppfølging og arbeider for å styrke miljøinnsatsen i norsk bistand. Målet er ikke mer penger til WWF, men at Norges samlede bistand systematisk skal følge opp miljøforpliktelsene fra Verdenstoppmøtet om bærekraftig utvikling i 2002. WWF har dokumentert at miljøinnsatsen til dels går ned selv om bistanden totalt sett øker. Det er utarbeidet stoff om betydningen av biologisk mangfold i bistanden.

Program for miljø og utvikling vokste betydelig i 2003, og dermed kravene til kapasitet, kvalitet og leveranser. Mer av arbeidet ble formidlet i media. WWF fikk for første gang rammeavtale med NORAD, som er en anerkjennelse av faglig kvalitet og gir økt langsiktighet. To nye medarbeidere er ansatt.

© WWF Norge / Rasmus Hansson

Prosjekttrådgiver Anne Martinussen fra WWF Norge iakttar det eiendommelige landskapet i Bazaruto nasjonalpark.

© WWF Norge / Helge Kvandal

Folk i Mussoma, Niassa (Mosambik) er sinte på destruktive elefanter. Rasmus Hansson besøker WWF-prosjektet for å ta imot klager.

Slik krysser man Sand-elva på grensa mellom Kenya og Tanzania.

Fiske på muddergrunnene i Bazaruto. 70 prosent av øyas innbyggere er fiskere. WWF arbeider for en bærekraftig forvaltning av de marine ressursene i nasjonalparken.

LANDMILJØPROGRAMMET

Villrein og fjell

Villreinens utvikling viser hvordan fjell-Norge klippes opp, og hva som trengs for å snu utviklingen. Villreinen i Sør-Norge levde for 100 år siden i tre store områder. I dag lever den i 23 små. WWF satset derfor i 2003 på å bygge opp arbeidet med villrein i sentrum for en bedre norsk fjellforvaltning.

Forsinkelser og ressursproblemer hemmet arbeidet. En rapport om villrein støttet av Fjellenes År 2002 er ferdigstilt, betydelig forsinket. En rapport om fjellforvaltning, støttet av Finsefondet 2002, er også betydelig forsinket. Ønsket om å utvikle et villreinprogram er opprettholdt. Arbeidet kom i gang igjen senhøstes, bl.a. pga. signaler fra flere hold om at WWF er ønsket i villreindebatten.

Er det WWF som styrer rovdyrpolitikken?

De store rovdyra skal leve i Norge fordi de er en del av norsk natur. Dyrs eksistensberettigelse i naturen skal ikke avgjøres av at noen mener de ikke er snille eller smaker godt. Et stort folkeflertall i Norge forstår dette. Derfor lysner det for rovdyra.

Med små – i lange perioder ingen – ressurser har WWF arbeidet for økt aksept for rovdyr i Norge. Den nye stortingsmeldingen om rovvilt som Regjeringen la fram før jul, viser ifølge flere avisinnlegg at WWF hadde fått gjennomslag for sin politikk. Noen av rovdyrmotstanderne mener at WWF har fått alt for stor innflytelse!

Beskyldningen er hyggelig, om enn ikke helt dekkende. Regjeringen foreslår tiltak som på sikt kan gi betydelig bedring i den norske rovdyrforvaltningen. Samtidig er det også store svakheter ved meldingen. WWFs viktigste bidrag har vært langvaring, konsekvent og faglig solid informasjon om rovdyr i Norge.

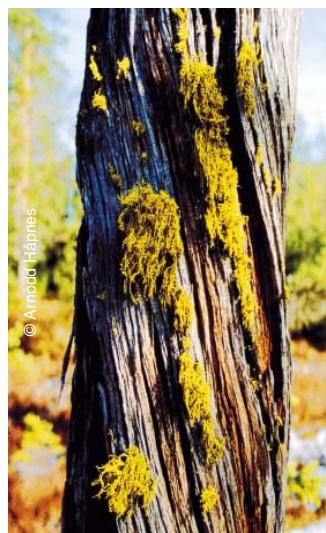
Denne argumentasjonen vinner åpenbart gehør: En AC-Nilsen-undersøkelse som ble utført for WWF i november 2003, viste at godt over 60 prosent av alle spurte, i alle regioner og i FrP, H, AP, V og SV svarer ja på spørsmålet "Vil du ha rovdyr i egen kommune?".

Med stor innsats fra frivillige utarbeidet WWF omfattende rovdyr-informasjon, særlig til vår hjemmeside i 2003. En rapport i om status for gaupa ga betydelig omtale og synes reflektert i Stortings-meldingen. Vi samarbeider godt om rovdyr med andre naturvernorganisasjoner. WWF har bra medieprofil i rovdyrspørsmål.

Væromslag i skogvernet

Norge er grønt, men ser du etter, oppdager du mye ensformige gran- og furuåker med lite av det naturlige mangfoldet en norsk skog skal ha. Nå kommer omslaget.

Naturvernerne har lenge krevd at vern av norsk produktiv skog må økes fra dagens én prosent til

Den sjeldne ulvelaven vokser på gamle eller døde furutrær.

minst fem prosent. Vi har altfor lite naturskog. Skogforskerne bekrefter at kravet er faglig vel begrunnet. Støtten i media og politikk øker. I 2003 tilbød skogeierene for første gang å bidra til vernet. WWFs fikk også økende aksept for kravet om åpenhet og deltakelse i miljøsertifisering av skogsdrift – som angår 99 prosent av norsk produktiv skog. Folk har krav på å vite hva som skjer.

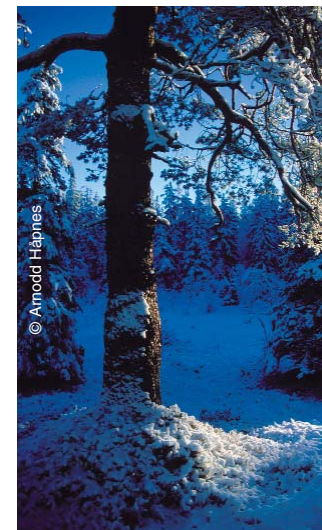
En opinion som skjønner naturvernernes argumenter, lave tømmerpriser og økt internasjonal konkurranse har fått skognæringen til å se seg tjent med mer vern. Nå kan naturvernere og skogeiere gå sammen om oppgaven.

I 2003 viste en WWF-undersøkelse i 12 europeiske land at 93 prosent av europeerne og 86 prosent av nordmennene mener skogvern er viktig. En annen WWF-rapport viste at Norge er jumbo på skogvern i Europa. I WWFs epost-aksjon for skogvern i Norge ba nesten 5000 mennesker Børge Brende verne mer skog.

Innsatsen virker. Regjeringens *Rikets Miljøtilstand 2003* gikk inn for at 4,5 prosent av det produktive skogarealet bør vernes. Miljøvernministeren satte i gang en ny stor verneprosess i det unike skogområdet Trillemarka. Høsten 2003 kom skogeierens "frivillige vern".

WWF har også arbeidet for mer innsikt, deltakelse og strengere miljøkrav i reglene for skogsdrift. Dette vinner gehør i arbeidet med skogsertifisering og Levende Skog-standardene. Og landbruksministeren lovet omsider en miljøforskrift for skogsdrift.

WWF fikk Landbruksdepartementet til å gjøre den første anmeldelsen noen gang mot ulovlig skogsveibygging (i Saltdal). Den nye Skogloven som nå lages, vil gjøre anmeldelse av miljøkriminalitet lettere.

Mange arter lever på og i gamle, grove trær. Gammelfuru i urskogen på Skotjernfjell, Romerikssæne.

HAVMILJØPROGRAMMET

Norge er et hav-land

Havets ressurser er grunnlaget for Norges rikdom. Havet huser også mange av Norges største naturverdier. Havets økosystemer kjenner ingen landegrenser, og menneskets aktiviteter på havet har sterkt internasjonalt preg. Norges havområder ligger "nedstrøms" fra viktige forurensingskilder. Derfor er Norge ekstremt avhengig av internasjonalt samarbeid for å verne om sine marine ressurser. Norge burde derfor være en internasjonal pådriver for en rik og ren havnatur – og gå foran med et eksemplarisk eksempel på hjemmebane. Havmiljøet er WWFs største og raskest voksende arbeidsfelt i Norge. Vi jobber nasjonalt og internasjonalt med utfordringene knyttet til fiskerier, vern av havnatur, skipsfart, oppdrett og olje.

Korall-gave til verden

WWF har lenge jobbet for beskyttelse av de norske korallrevene. Norges dyphavskoraller er blant de biologisk rikeste naturtypene våre. Fiskerne har kjent dem lenge som gode fiskeplasser. Mellom en tredjedel og halvparten av revene er trolig ødelagt av tråling. Bunntrål på koraller er som en dampveivals i Glasmagasinet. I 2003 vernet Fiskeridepartementet verdens største kjente dyphavskorallrev, Røst-revet utenfor Lofoten og to rev ved Hvaler, mot bunntråling. En forskrift som beskytter koraller finnes allerede. Norge ble et foregangsland for beskyttelse av dyphavskorallrev. WWF skapte internasjonal oppmerksomhet om korallrevene ved å hedre det norske korallvernet som en "*Gift to the Earth*" – WWFs høyeste anerkjennelse for internasjonalt viktig naturvern.

© Erling Svendsen

Norske koraller – her: Lophelia og paragorgia

Foreløpig oljefritt Lofoten

WWF arbeider for å bevare miljøverdiene mot en norsk oljevirkksomhet som vil ekspandere nordover. Fiskerier, skipsfart, olje og annen miljøpåvirkning må vurderes og forvaltes samlet. I deler av Barentshavet er fiskerier og andre deler av økosystemene for verdifulle til at vi kan ta risikoen med oljevirkksomhet. I 2003 vurderte Regjeringen miljøkonsekvensene av helårig petroleumsdrift i Barentshavet. WWF Norge leverte flere omfattende innspill til arbeidet.

Da Regjeringen i strid med Havforskningsinstituttets og SFTs anbefaling åpnet for at oljenæringen kunne be om leteområder utenfor Lofoten, startet WWF og andre miljøorganisasjoner kampanje for et oljefritt Lofoten. Tross små ressurser fikk vi tusener til å sende postkort til statsministeren, skapte stor oppmerksomhet i internasjonale media og bidro til å snu stemningen i norsk opinion og media.

I desember sa Regjeringen foreløpig nei til ny oljeleting utenfor Lofoten – av miljøhensyn. Prinsippet om nullutslipp av kjemikalier ble slått fast og kystnære områder ble anerkjent som særlig sårbare. Dette var et gjennombrudd, men en svært begrenset seier. Regjeringen gjenåpnet nemlig flere letebrønner i Barentshavet – inklusive det svært kystnære Goliatfeltet.

© WWF / Julian Woolford

Kampanjeleder Maren Esmark "on location" i Lofoten.

Tam torsk, lite lært

WWF vil ha oppdrettsfisk basert på bærekraftig fôr, og uten rømming og sykdom som truer villfisk. Vi har bidratt sterkt til å bedre miljø-

fokuset i næringen. I 2003 aksepterte verdens største oppdrettselskap, Nutreco, i samråd med WWF, oppdrettsfrie områder. Det er store forventninger til vekst i oppdrett av nye arter. Torskeoppdrett drømmer om å ta igjen lakseoppdrett i 2020, men har ikke lært av lakse-næringens miljøfeil. Miljøregler mangler og rømmingstallene er allerede meget høye. WWF arbeider hardt for strenge miljøkrav til de nye artene i oppdrett. Det er lite mening i å gjenta gårdsdagens feil.

Oppdrettsfisk spiser vill fisk

I en 2003-rapport viser vi at dagens fiskeoppdrett bidrar til å øke presset på viktige fiskebestander. Rapporten fikk stor internasjonal dekning og har bidratt til at førsituasjonen nå er en viktig del av den globale oppdrettsdebatten.

Bærekraftig fiske - bra for alle

Fiske er den største belastningen på havmiljøet. Det er åpenbart i både fiskerinæringens og det øvrige samfunnets interesse at fisken forvaltes bærekraftig. WWF arbeider for å få fiskerinæring og -forvaltning til å følge havforskernes kvoteanbefalinger og stanse ulovlig fiske.

Norsk fiskeriforvaltning er på mange områder bedre enn i EU og mange andre land. I 2003 ble det meldt om vekst i den norsk-arktiske torskebestanden, men advart mot alt for store kvoter, ulovligheter og sterk nedgang i kysttorskbestanden.

WWF var med å etablere Marine Stewardship Council (MSC), et nå uavhengig miljømerke for fiskerier. Norsk fiskerinæring har tidligere avvist miljømerking, men deler av næringen ser nå ut til å snu. Miljømerking av norske fiskerier kan gi store miljøforbedringer.

Behovet for forbedring er stort. Den norsk-russiske fiskerikommisjonen hadde i 2003 mulighet til å sette torskekvote ned til nivået forskerne anbefalte, men satte den nær 100.000 tonn høyere. Norge er medansvarlig for kraftig overfiske på kolmule og har måttet stanse uerfisket pga. overbeskating.

Heller tamme enn ville lakser?

Villaksfangstene er nå litt bedre enn i bunårene på 1990-tallet, men mye lavere enn før 1980-tallet. Etter å ha fått til vernefjorder for norsk villaks i 2002, skrev WWF i 2003 en internasjonal rapport om villaks og oppdrett. Den viste at Norge og seks andre oppdrettsland knapt beskytter villaks mot oppdrett. Norge er "minst dårlig", dog med bare 3,4 av 10 mulige poeng.

Biologiske bomber i ballastvannet

Fremmede arter er blant de største truslene mot biomangfoldet i havet. Daglig "haiker" mer enn 5000 arter rundt med ballastvannet i tankskip. Hver 9. måned etablerer en av dem seg et nytt sted. USA bruker årlig mer enn én milliard kroner på skader fra fremmede arter. WWF fortsatte i 2003 arbeidet i FNs sjøfartsorganisasjon IMO med en konvensjon mot spredning av fremmede arter med ballastvann i skip. Konvensjonen ble vedtatt i februar 2004. Et stort framskritt, men som med internasjonale avtaler flest tar det lang tid (2016!) før rensing av ballastvann blir påbudt. Derfor arbeider WWF for at norske myndigheter straks skal lage egne ballastvannregler.

Oljetransporten bort fra kysten!

Voksende russisk oljetransport i Barentshavet er en stor miljøtrussel. WWF vil ha transportrutene langt fra kysten. Det gir mer tid hvis uhellet er ute. WWF jobber for at Barentshavet skal bli FN-ankjent som et særlig sårbart havområde (PSSA -

Particularly Sensitive Sea Area). Det gir mulighet for å påby seilingsleder i internasjonalt farvann. Miljøverndepartementet vurderer nå å søke PSSA-status, slik stadig flere land gjør.

Kongekrabben - krabber og krabber

Ved sin passivitet overfor kongekrabbenes ekspansjon driver Norge et eksperiment som kan skade Barentshavet alvorlig. WWF har krevd en rekke føre-var-tiltak og dokumentert at den norske politikken bl.a. bryter med Konvensjonen om biologisk mangfold og Havrettstraktaten. Uavhengig dokumentasjon bekrefter vårt syn, og vi får økende gjennomslag. Den norsk-russiske fiskerikommisjonen fastsatte i 2003 en vestgrense for kongekrabben ved Nordkapp i Finnmark og økte fangstkvote. Men kongekrabbene er fortsatt ikke under kontroll. WWF vil arbeide for ytterligere tiltak.

Vi vil påvirke utviklingen i Barentshavet!

Norge forvalter ikke Barentshavet alene. I tillegg til noen av verdens viktigste fiskeressurser er det forventninger om store gass- og oljeforekomster

både på norsk og russisk side. Etter den kalde krigen får Barentshavet nå global betydning som mulig ny energikilde for bl.a. EU og USA. WWF har identifisert Barentshavet som en av verdens aller viktigste økoregioner og vil i årene framover bygge opp et omfattende program for å beskytte de enorme naturverdiene i området.

WWFs "Global 200-strategi" for verdens viktigste økoregioner tar utgangspunkt i at økosystemer bare kan bevares gjennom langsiktig arbeid i stor skala. WWF er aktivt tilstede i alle landene som vil styre Barentshavets framtid, og vi har derfor et solid utgangspunkt for å påvirke opinion, media og myndigheter i disse landene til å ta miljøhensyn. Derfor etablerte WWF i 2003, etter flere års forberedelser, et Barents-økoregionprogram. WWFs Arktisprogram (basert i Norge) koordinerer arbeidet sammen med WWF-Russland og WWF-Norge, som foreløpig er den tyngste økonomiske og faglige bidragsyter. Programmets mål er å sikre at utviklingen i Barentsområdet ivaretar økosystem, levende ressurser og lokalbefolkningens og urfolks interesser. Med støtte fra blant andre Utenriksdepartementet, Miljøverndepartementet, Barentssekretariatet, WWF-nettverket og norsk næringsliv etablerer vi i 2004 et Barents-kontor i Murmansk.

Barentsprogrammet samarbeider tett med vårt havmiljøprogram, som arbeider på mange områder for å bedre norsk havmiljø. I 2003 satt WWF blant annet i det regjeringsoppnevnte Nordområdeutvalget som skrev NOU 2003:32 *Mot nord! Utfordringer og muligheter i nord-områdene*. WWF tok dissens på uttalelser om oljevirkksomhet i Barentshavet og miljøprofil på Svalbard, men utredningen anbefaler generelt høye miljøambisjoner i nord.

Lundefuglen er en av de sjøfuglartene som kan bli hardest rammet ved oljeutslipp i havet.

Silda er mat for torsk, spekkhogger - og mange andre.

Vestfjorden. Det er bare 15 år siden silda endret vandringsmønster. Nå gir den grunnlag for et rikt høst- og vinterfiske - og 600-700 fråtsende spekkoggere.

WWFS INTERNASJONALE ARKTISPROGRAM I NORGE

Polarområdene er blant verdens viktigste gjenværende villmarksområder. Samtidig er polarområdene ufrivillig laboratorium for noen av de alvorligste ukontrollerte eksperimentene mennesket driver med jorda: De globale klimaendringene vil gi tidligst og kraftigst utslag i Arktis, og stadig økende mengder ikke-nedbrytbare miljøgifter transporteres i luft og vann til disse områdene. Norge har spesielle interesser og et spesielt ansvar i polarområdene. For WWF-Norge er det en stor fordel at vi har tett samarbeid med WWF-nettverkets internasjonale Arktisprogram som ligger i Norge, og som lenge har bidratt med viktige ressurser til vårt arbeid. Nå koordinerer Arktisprogrammet vårt felles Barentsprogram, hvor Norge er en viktig bidragsyter.

www.arcticprogramme.no

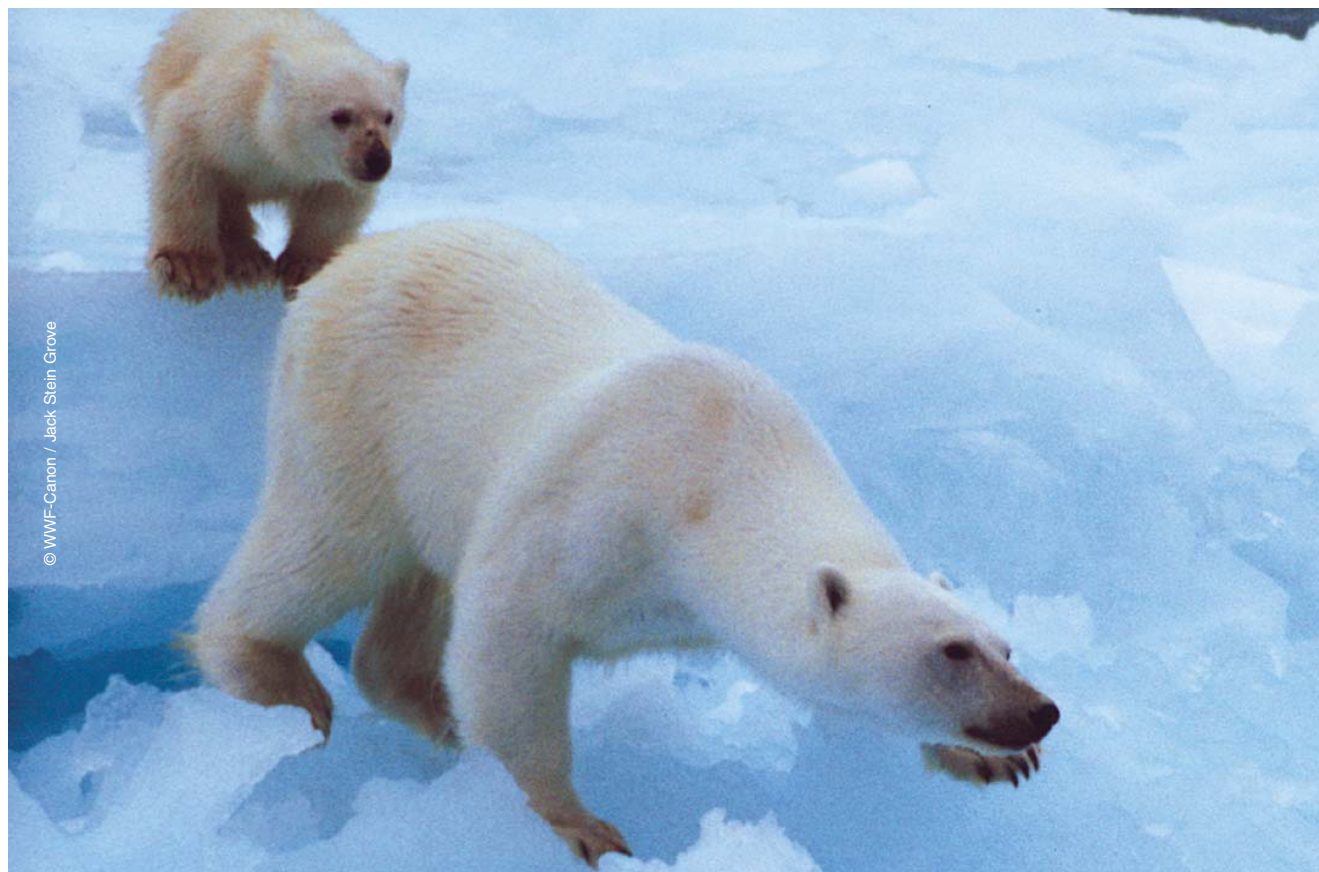
Arktisprogrammet har oppgaver i hele det arktiske området, og mye av arbeidet er knyttet til Arktisk Råd; det viktigste politiske forum for de arktiske landene. Programmet fremmer "bevaring først" som hovedprinsipp for næringsutvikling i Arktis. Et av delprosjektene under Arktisk Råd bruker nå dette prinsippet i sitt arbeid.

Mye av WWFs naturvernarbeid på Svalbard skjer gjennom Arktisprogrammet, som har arbeidet i mange år for de nye, store verneområdene som omsider ble opprettet her i 2003. Nær 4500 kvadratkilometer (nye åtte prosent av Svalbards landareal), ble vernet, et område større enn hele Hardangervidda. Dette er de biologisk viktigste innlandsområdene på øygruppa. Ved årsskiftet ble også hele 40 000 kvadratkilometer sjøområder utenfor nasjonalparkene vernet. Dette er tidenes suverent største norske marine vern og stort selv i internasjonal målestokk.

Klimaendringene i Arktis har sine røtter langt utenfor regionen. Men informasjon og dokumentasjon av virkninger i Arktis er svært viktig "ammunisjon" i WWFs internasjonale klimaarbeid. Arktisprogrammet er hovedleverandør av slik informasjon og støtter forskning som har påvist sammenheng mellom klimautviklingen i Arktis og minkende leveområder for isbjørn i Hudson Bay i Canada. Programmet støtter også Norsk Polarinstitutt sine undersøkelser av klima-effekter på isbjørn og ringsel på Svalbard. På Arktisprogrammets hjemmeside kan du følge vandringene til radiomerkede isbjørner.

Turisme er den raskest økende virksomheten i Arktis og kan være både en alliert og en mulig motstander for naturvernet i regionen. Arktisprogrammets samarbeider nå med myndigheter og turistnæring i Norge og andre land for tiltak og regler som kan begrense skadevirkninger av turisme.

Island har fram til i dag noe av Europas mest uberørte vassdragsnatur. I 2003 bidro Arktisprogrammet, sammen med WWFs islandske partner INCA, sterkt til å redde mye av våtmarkene Thjorsarver fra vassdragsutbygging.

WWF-NETTET VERDEN RUNDT

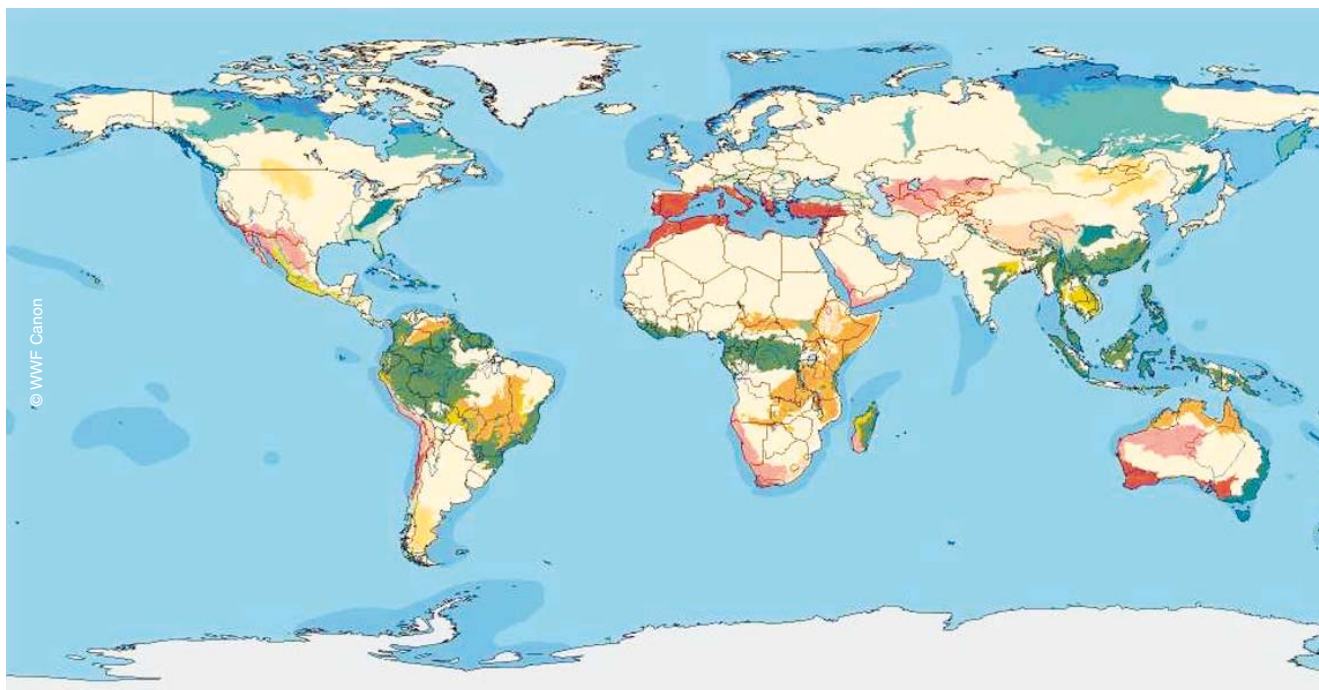
De såkalte TDPene – Target Driven Programmes – er en tematisk oppdeling av WWFs arbeid. Hvert felt har sine mål. Feltene er: Havmiljø, skog, ferskvann, truede arter, miljøgifter og klima.

WWFs økoregioner er valgt ut på basis av omfattende analyser av jordas natur- og biomangfold-verdier. Dette er geografiske regioner, de såkalte Global 200, som har særlig stor verdi i internasjonal sammenheng. TDPene og økoregionene er en metodikk for å prioritere innsats mot de naturverdiene det er aller viktigst å ta vare på.

Med over tusen prosjekter i mer enn 110 land er det ikke rart om det oppstår "spesielle" saker. Nedenfor noen smakebiter...

"Pay before you Play"

I Batangas i Filipinene har WWF vært med på å innføre en avgift for dykkere som besøker området. Avgiften, som er minimal i forhold til hva dykkerne må ut med for selve dykkingen og for å komme seg til området, vil bli brukt til til å finansiere vernet av kystområdet. Hensikten er ikke å avskrekke turister fra å besøke stedet, men at de skal ta sin del av ansvaret for vernet av miljøet. I forkant av prosjektet ble det gjort en undersøkelse blant dykkere og involverte om hva de kunne være villige til å betale. Resultatet var oppløftende, da det viste seg å være mer en syv ganger beløpet som var planlagt! WWF har jobbet i området siden 1998. En stor utfordring har vært ulovlig fiske. Dette har man klart å redusere betydelig, og dykkeravgiften vil være med på å støtte arbeidet videre.

Global 200 Økoregioner

For dykkerne betyr avgiften et lite utlegg, mye bedre samvittighet og vern av et unikt dykkeområde som de kan besøke igjen og igjen...

"Rosa elefanter"

I Transmara i Kenya har det i lengre tid har vært registrert angrep fra elefanter. Her gjorde WWF en uventet oppdagelse: Rundt en tredjedel av alle som ble skadet og drept av elefanter, var kraftig beruset. Det viste seg at på vei hjem etter en lang natt på den lokale baren "snublet" de på elefantene i mørket, med ofte svært alvorlige følger.

Løsningen var enkel: Barene som lå like ved områdene der elefantene befant seg, ble lukket.

Riktignok upopulært for dem som måtte finne seg et nytt stamsted, men likevel et forholdsvis enkelt grep for å redde liv.

WWF på lufta

I Afrika har WWF igangsatt et prosjekt som skal få radiostasjonene til å sende mer miljøstoff. Radio er det viktigste mediet på kontinentet.

I et område av verden som er så sterkt berørt av fattigdom, sult og uroligheter som Afrika, får miljøvern sjelden nok oppmerksomhet. Det glemmes ofte at bevaring av naturen og miljøet er en forutsetning for å hjelpe Afrika videre. Derfor skal prosjektet gi nasjonale og lokale radiostasjoner en gratis månedlig samling av ferdige "manus" som bla. tar for seg landbruk,

helse, forurensning, energi, vann, skog, fiske, villmark og bærekraftig livsstil.

Ideen kommer opprinnelig fra Latin-Amerika, der er liknende initiativ har hatt suksess de siste fem årene - med mer enn 500 radiostasjoner og andre medieorganisasjoner som mottakere.

De som burde sitte i bur

November 2003 kunne WWF feire en stor seier i Storbritannia: WWF har vært en pådriver for å få styrket lovverket om ulovlig handel med truede arter. Den nye loven øker maksimalstraffen for slik handel fra to til fem år og gjør det mye enklere for politiet å drive etterforskning. Ulovlig handel med truede dyrearter er med på å drive flere av dem mot utryddelse. Heldigvis viser lovendringer som denne at problemet kommer mer på dagsorden. Forhåpentlig vil det også medføre at noen tobeinte etter hvert får se hvordan et "bur" ser ut på innsiden...

EUROPA-PROGRAMMET

Ulvne på svenskegrensa er EU-ulver...

Europa er viktig for norsk natur, uansett hva vi synes om EU. De fleste nye norske miljøregler lages i Brussel. Mye annen EU-politikk påvirker norsk natur - eller blir målestokk for Norge. Samtidig blir Norge nå en stor økonomisk bidragsyter til nye EU-land. WWF er tungt tilstede i Brussel og de fleste europeiske land. Det vil vi utnytte til beste for norsk naturvern. I 2003 startet vi et Europa-program for å styrke naturvernet i Norge og EU.

Norsk offentlighet er lite informert om EUs miljøpolitikk. Det er også lite oppmerksomhet om at de 10 milliarder kroner Norge skal gi nye EU-land i løpet av de neste fem år, bl.a. skal gå til miljø. WWF ønsker å styrke informasjonen om EU og naturvern i Norge, slik at vi og andre norske aktører bedre kan påvirke EU-prosesser til å ta hensyn til norsk natur. Vi vil også sørge for at Norge tar naturvern på alvor i den store, nye støtten til særlig Polen.

I 2003 startet vi arbeidet ved hjelp av støtte fra Miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet til samarbeidsprosjekter med WWF-Polen.

Den eldste skogen

Bialowieza i Øst-Polen er blant de siste restene Europa har av den storskogen som opprinnelig dekket det meste av kontinentet. Her brummer europeisk bison og svære villsvin. Men lokalfolk brummer også. De vil hogge. Sammen med skognæring og myndigheter er WWF med å lage forvaltningsplaner som tar vare på naturverdiene, og verktøy for konfliktløsning, bl.a. med norsk erfaring fra bruk og vern av skog i baklomma.

Europas opprinnelige våtmarker

De plante- og dyrerike våtmarkene langs Vistula

og andre polske elver er naturtyper som er forsvunnet i vesteuropeiske land. Med Polens EU-medlemskap blir moderniseringspresset stort for polsk landbruk. For å unngå modernisering på våtmarkenes bekostning samarbeider WWF med landbruk og myndigheter om å innføre driftsformer som kombinerer naturvern med framtidens krav til jordbruket.

Prosjektene har fått god oppmerksomhet i Polen. I Norge har vi utgitt rapporter om norsk miljøpolitikk i EØS, om Vanndirektivet (med NJFF og SABIMA). Vi har bra dialog med norsk forvaltning om EU/miljø-saker og fikk bra mediedekning på slike saker. For 2004 søker vi betydelig støtte til WWF-prosjekter i Bosnia, Kaukasus og Romania.

Fugleelskere fra hele verden valfarter til det unike Biebrza våtmarksområdet i Nordøst-Polen. Vannsanger og svartstork finnes nesten bare her.

KOMMUNIKASJON

WWF synes bedre

WWF tar ikke beslutningene som avgjør framtiden for norsk natur. Derfor er kommunikasjon og synlighet blant våre viktigste virkemidler. Hvis vi kan sette dagsorden for debatten, har vi oppnådd mye. Det greide vi flere ganger i 2003.

Prinsippene for informasjonsvirksomheten er konsentrasjon om de feltene der vi har faglig tyngde, med generalsekretæren som viktigste talsmann. Vi holder lavere profil der andre er flinkere eller mer troverdige. Medietiltak tilpasses den politiske dagsorden fordi aktualitet øker medie-interessen. Vi brukte i 2003 vel ett og et halvt årsverk til medieinformasjon. Med ny informasjonsmedarbeider på nord/sør-informasjon fikk vi en etterlengtet kapasitetsøkning.

Resultatene viser at infoarbeidet går bra. WWF er godt synlige på våre sentrale saker. Spredning på mange saker svekker likevel trolig profilen. Mer konsentrert profilering må vurderes dersom WWF skal nå bedre ut i "massemarkedet".

Det kvantitative målet for mediedekning var en økning på 25 prosent i fht. 2002. Antall innslag (2002-tall i parentes) var: Riksmedia totalt: 240 (190), TV 24 (11), riksradio 80 (40). Store riksaviser ned til 80 (87). Samlet dekning anses å ha overoppfyllt målet.

Tematisk fordeling av riksmedieinnslagene var: olje-boring/-transport 83, rovdyr/truede arter i Norge 43, fiske/oppdrett 33, skog 22, miljøgifter 9, introduserte arter 7, klima/energi 7, nord-sør 3, EU 5, eksotiske arter 2, diverse 25. Lokal- og regionaviser 850 (400). Mye var egenskrevne artikler, bl.a. 70 på nord-sør-tema, som betyr at vi har oppfylt inforammetavtalen med Norad.

Statistikk mangler for regional TV og radio, men 2003 ga temmelig sikkert økt dekning (særlig i

Troms, Finnmark, Vestfold) knyttet til regionale saker som oljetransport og -boring og striden om vei/våtmarker i Tønsberg. Nettmedier: 1160 oppslag (990 i 2002, 556 i 2001).

Vår egen viktigste infokanal er fortsatt *Verdens Natur*. Design ble lagt om med (meget) positive tilbakemeldinger. Om bladet holder bedre på medlemmene, er for tidlig å si. Opplaget er økt fra gjennomsnittlig ca. 5000 i 2002 til 7800 for nummer 4/03 pga. at medlemstallet er økt med nær 2000 og at mer brukes til verving. Vesentlig mer stoff ble lagt ut på hjemmesiden. Planlagt omlegging kom ikke

helt i havn, men siden ble bedre oppdatert (2-3 nyhetssaker hver uke). Hjemmesiden hadde 36 000 unike brukere (25 000 i 2002).

Medieplanen for 2003 hadde som mål at i løpet av fem år skal 20 prosent av befolkningen forbinde WWF med generalsekretærens navn. En undersøkelse utført av AC Nielsen november 2002 viste imidlertid at bare én prosent greide denne koblingen. Vi har altså fortsatt store utfordringer på informasjonsområdet...

Fra venstre: WWF-Norges infomann Helge Kvandal i sving. Den prisbelønte naturverneren Antonio Reina. Rusell Taylor fra WWF Sørlige Afrika regionkontor. Herrene studerer en palmevinåker i Bazaruto, Mosambik.

AKSEPTABELT RESULTAT I TUNGT MARKED

Høsten 2002 satte vi noen langsiktige mål for inntektssiden i WWF Norge:

- Vi ønsker en mer variert inntektsside som betyr mer fra medlemmer og privatpersoner i form av gaver, arv og støtte gjennom kampanjer.
- Ha et vidt spekter av samarbeidspartnere i mange bransjer innen næringslivet.
- Sikre langsiktige avtaler med partnere med sikte på mer stabil økonomi.
- Sikre en betryggende andel frie midler for å få økt handlefrihet.

Og hvordan gikk det så i 2003?

Inntektene til WWF Norge økte betraktelig fra 2002 til 2003, men en stor del var økt støtte fra NORAD til våre prosjekter i Afrika. Andre inntekter har vært relativt stabile sammenlignet med 2002.

Inntekter fra privatpersoner økte kraftig gjennom øket medlemsmasse/faste givere. Vi fikk hyggelige gaver og støtte utenom medlemskontingenten og gaver i form av arv på ca. kr. 800 000,-. Mot slutten av året startet arbeidet med å fornye våre web-sider, og en forbedret og utvidet mulighet for å samle inn penger via nettet vil komme på lufta i løpet av 2004.

Spilleautomater har lenge vært en hyggelig inntektskilde for WWF som for mange andre frivillige organisasjoner. I 2003 ga dette ca. kr. 390 000,-, noe som var en liten økning fra 2002. Myndighetene ønsker nå å endre reglene for spilleautomater i tillegg til å redusere antallet

spilleautomater betydelig; WWF regner derfor ikke med at dette er inntekter som vil øke i årene som kommer.

WWF søker hvert år en rekke fond om bidrag; i 2003 fikk vi inn ca. kr. 700 000,- gjennom disse, noe som var på linje med året før.

Offentlig sektor er den klart viktigste bidragsyter til vår virksomhet, og i 2003 mer enn noen gang. Over 50 prosent av våre inntekter er knyttet til vårt arbeid i Afrika, og pga. gode resultater ønsker Norad å bidra stadig mer i dette arbeidet. I tillegg har Miljøverndepartementet, Direktoratet for naturforvaltning SND og UD vært viktige bidragsytere i flere prosjekter som er knyttet til virksomheten i Norge.

Det internasjonale WWF-nettverket bidrar hvert år med midler gjennom avtaler med internasjonale selskaper som inngås sentralt. 2003 var på linje med 2002 med inntekter på rundt kr. 250 000,-. Markedet for denne type avtaler har vært meget vanskelig, noe vi også har fått erfare på hjemmebane.

Salg av annonser til medlemsbladet *Verdens Natur* og salg av logoplass for bedrifter på våre web-sider ble i løpet av høsten satt bort til et eksternt firma. Dette har raskt gitt resultater og vi er spente på hvordan dette salget vil utvikle seg framover.

Innen samarbeid med næringslivet startet året meget optimistisk med forsterket markedsavdeling i forhold til året før og mange spennende avtaler på gang. Det viste seg utover året at markedet var tungt og mange var tilbakeholdne med å gi støtte pga. av generelt dårlige tider og usikkerhet. Avtaler vi jobbet med, dro også ut i tid pga. de samme forholdene. Dette førte

naturlig nok også til hard konkurranse med andre organisasjoner i markedet. Sluttresultatet ble en liten økning av inntektene fra 2002 - kr. 3,4 millioner mot 3,2 - men dette var godt under de forhåpningene vi hadde ved årsskiftet. Utover høsten har næringslivet vist tegn til bedring, og det gjør at vi går inn i 2004 med fornyet optimisme!

Våre viktigste støttespillere

Næringsliv/private

Aktiv Kapital Norge A/S
AS Pals
Fjord Seafood
Jan Petter Rød
Leif Høegh & Co ASA
Norges Rederiforbund
Norsk Gjenvinning/Onyx Norge
Petter Olsen
Procter & Gamble A/S
Sigval Bergesen og
Hustru Nanki's Almennyttige stiftelse
Star Reefers
Stiftelsen UNI
TV3

Offentlige kilder

Direktoratet for Naturforvaltning
Miljøverndepartementet
Statens Nærings- og Distriktsutviklingsfond
Utenriksdepartementet

MEDLEMSFORENINGEN I 2003

Mange flere medlemmer

WWF-Norges Medlemsforening er opprettet for å mobilisere flere naturvernere, fremme WWF lokalt og bidra økonomisk.

Landsstyret avholdt fire møter i 2003 og behandlet 22 saker og gjorde en meget god innsats under landsstyreleder Øyvind Nedre. Verving og oppbygging av regionlag var hovedprioritet. Som i alle frivillige organisasjoner i dag er det tungt å drive slikt arbeid, men det er økende spontan naturvernaktivitet blant og flere henvendelser fra medlemmer og sympatisører. Ett nytt lag – WWF Midt-Norge - var ved utgangen av året i ferd med å etablere seg (første samling gjennomført i januar 2004).

Helga Moum gjorde som mange tidligere år en svært verdifull frivillig innsats med medlemsregistret og forbedret statistikk- og andre rutiner.

Aktiv verving i 2003 økte antall betalende medlemmer fra 3200 i 2002 til 4844. Av de nye medlemmene er 1100 faste givere med gjennomsnittsbidrag ca. kr. 800 per år. Kontingentinntektene økte fra kr. 779 000 i 2002 til 1 707 000 i 2003, og gjennomsnittsbidraget fra kr. 240 per medlem til 370.-. Kontingentsatsene ble også justert opp. Driftsstøtten fra Miljøverndepartementet var på 457 000 kroner.

Vi investerte mye i verving for å øke kontingentinntekten raskt. Kostnaden var kr 1021 000; i tillegg kom et halvt årsverk (landsstyresekretær, verving, foreningstjenester) og medlemsbladet *Verdens Natur*.

Årsresultatet viser et underskudd på vel 84 000 noe som reduserer egenkapitalen til vel 114 000. Resultatet må ses i lys av den sterke verveinn-

satsen, som også gjør at kontingentinntektene vil være vesentlig høyere de nærmeste årene enn tidligere.

Miljøfestivalen i Oslo 2003.

WWF NORGES STYRINGS- ORGANER OG FELLES- SEKRETARIAT MED WWF ARKTISPROGRAMMET

Personale

For WWF Norge ble det i 2003 utført ca 16 årsverk. Det var fem nyansettelser, en sluttet. I tillegg kommer tre sivilarbeidere samt faste frivillige som til sammen utførte ca 0,4 årsverk.

For Arktisprogrammet ble det utført 5,8 årsverk, en ansatt sluttet.

Tre medarbeidere gjennomgikk WWF College, det ble gjennomført et kurs i personalutvikling og administrasjon, et i økonomi, et i norsk, et i virus og datasikkerhet, samt et internseminar over to dager for alle medarbeidere.

Forbedring av rutiner og arbeidsredskaper

Det ble innført nytt medlemssystem, som bla. muliggjør avtalegiro/faste givere, noe som har bidratt til kraftig økning av kontingentinntektene.

Det ble utarbeidet reglement for datasikkerhet, og det vesentligste av arbeidet med personalhåndbok var ved årsskiftet gjennomført. Rutinene for budsjettering og rapportering ble forbedret.

Vi kjøpte inn egen mailserver med IMAPmail slik at medarbeiderne kan lese sin epost også utenfor huset og sikkerheten er økt ved at det tas backup av all mail. Alle fagmedarbeidere har nå sin egen bærbare PC.

Større arrangementer

Norge mottok WWFs høyeste utmerkelse for naturverninnsats - Gift to the Earth - i et morsomt og medievennlig arrangement med teaterinnslag etc. Norge fikk prisen for sitt framtidsrettede vern av korallrev.

Arktisprogrammets årsmøte i Murmansk, med 22 deltagere fra 7 nasjoner ble gjennomført 21-24 September.

WWFs presiden, Chief Emeka Anyaoku besøkte oss i mai. Han hadde politiske samtaler med norske myndighetsrepresentanter, holdt foredrag for sekretariatet og fikk anledning til å prøve det norske kjøkken...

Styringsorganer

Det ble avholdt seks møter i WWF Norges styre, 34 saker ble behandlet. Det ble avholdt årsmøte i WWF-Norges representantskap, som er stiftelsens øverste organ.

Representantskapsmedlemmer i 2003 var:

Jan Olaf Willums
Knut Axel Ugland
Erling Lind
Jens B. Raanas
Christian N. Sibbern
Øyvind Nedre
Jan Erik Timm
Kjell Terje Ringdahl
Erling Kjeldsen
Randi E. Reinertsen
Cato Isene Stoll
Peter Sundt
Bjørn Tumyr
Berit M.M. Haraldsen
Dag O. Hessen
Harald Hjort

Paul Hofseth
Herborg Kråkevik
Ove Narvesen
Petter Olsen
Pål Prestrud
Elin Enge
Jostein Gaarder
Arne Hjeltnes
Dag Tore Seierstad
Erik Steineger
Rune Sørensen

Det Norske Skogselskap
Miljøverndepartementet
Foreningen Våre Rovdyr
Norsk Inst. for skogforskning
Norges Speiderforbund
SABIMA
Den Norske Turistforening
Norsk Skogbrukforening
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Styret i 2003:

Jørgen Randers (styreleder)
Trygve K. Norman (nestleder)
Caroline Dale Ditlev-Simonsen
Camilla Viken Teigre
Rune Bergstrøm
Jørn Siljeholm
Maren Esmark
Ole Kristian Fauchald (1. varamedlem)

Det ble avholdt styremøte i Selberg legat og kr. 25.000,- delt ut med 15.000,- til Prosjekt Njalla, foring av fjellrev og 10.000,- til nærings- og bestandsstudier hos kongeørn.

Det ble avholdt styremøte Rovdyrfondet og kr. 39.000,- ble delt ut, fordelt på 3.000 til Sportsgruppa i Østfold for aktiviteter i 2003, og 36.000,- til produksjon av faktaark om de fire store rovdynene.

Diverse

Administrasjonen bestreber seg på å holde kostnadene nede og skaffet bla. brukte kontormøbler fra Hafslund og billig IT-utstyr fra Greentech. Som tidligere år hadde vi SABIMA som leietaker.

RESULTAT		2003	2002
INNETEKTER			
	Note		
1,10 Personlige	1	763	1 094
1,20 Næringsliv	2	3 262	3 257
1,30 Tildelinger	3	2 191	1 898
1,40 Offentlig	4	13 129	7 252
1,50 WWF organisasjoner	5	6 972	6 703
1,60 Annøser		76	53
1,70 Finans netto	6	92	1 582
1,00 SUM		26 485	21 839
Herv Arctic Programme		6 548	7 048
KOSTNADER			
Drift			
2,10 Administrasjon		1 721	1 044
2,20 Innsamling		1 113	895
2,25 Medlemsleie		519	936
Naturvern			
2,30 Naturvern generelt		0	46
2,50 Miljøinformasjon	7	1 898	529
2,60 Norske prosjekter	8	2 718	3 103
2,70 Internasjonale prosjekter	9	17 331	13 641
2,00 SUM		25 300	20 968
RESULTAT		1 185	871
Disponering av resultatet			
- til frt egenkapital		868	
- til prosjektfond		317	
			1

BALANSE		31.12.2003	31.12.2002
EINDELER			
Bundne plasseringer		5 987	6 321
Anleggsmidler		5 987	6 321
Kundefordringer		1 165	421
Fordring Medlemsforeningen		409	829
Andre kortsiktige fordringer		983	93
Likviditet		6 499	6 089
Omløpsmidler		9 055	7 432
SUM		15 043	13 753
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital		4 002	2 817
Legater		356	373
Fond		3 041	3 643
Lån WWF International		0	752
Lån WWF-Nederland		393	1 021
Sum langsiktig gjeld		3 790	5 789
Ubrukte prosjektmidler		4 427	3 569
Skattelette, feriepenger o.l.		1 419	1 265
Lån WWF Int og NL		988	0
Annen kortsiktig gjeld		416	313
Sum kortsiktig gjeld		7 250	5 147
SUM		15 043	13 753
Oslo, den 10. mars 2004			
Styrelser			
Rune Bergström			
Caroline Dale Ditlev-Simonsen			
Maren Esmark			
Jørn Stjørdal			
Camilla Viken			

Inntekter			
1. Inntekter personlige omfatter:			
Bidrag fra privatpersoner		78 844	
Kostnadsrefusjon overføring fra medlemsforeningen		684 287	763 131
2. Inntekter næringslivet omfatter:			
Aktiv Kapital		75 000	
AS PALS - inntekter fra Pandabrod		480 808	
Aspen petroleum		10 000	
Bedriftsmedlemmer		102 000	
Baker og Berging		30 000	
Capco Trust		250 000	
Cultura Sparebank		11 203	
Firmannt AS		250 000	
Fjord Seafood ASA		75 000	
Leif Haegh & Co AS		200 000	
Lilleberg ASA		20 000	
Norges Rederiforbund		250 000	
Noark Gjennvinning		300 000	
Noark Lotteridrift		386 922	
Noark Returkartong		50 000	
Nye T-Komponent AS		25 000	
Plastreut AS		50 000	
Procter & Gamble		300 000	
Siar-Reefers		86 831	
Team Tankers		50 000	
Andre / diverse		281 107	
Arctic Programme		56 000	
Endring ubrukte prosjektmidler		-77 850	3 262 022
3. Tildelinger fra fond, stiftelser og foreninger:			
Magne Nybakken arv		739 693	
L. Blakstad arv		56 806	
Rosdyrfondet		36 000	
S. Bergsens fond		250 000	
TV-aksjonen		605 179	
Andre direkte bidrag		153 001	
Arctic Programme		150 727	
UNI Stiftelsen		200 000	2 191 406

4. Inntekter offentlig omfatter:			
NORAD		10 804 397	
Utenriksdepartementet		1 741 000	
Direktorater for Naturforvaltning		306 154	
MD		100 000	
SND		440 000	
Andre bidrag, bl.a nva refusjon og ForUM		158 757	
Arctic Programme		308 914	
Endring ubrukte prosjektmidler		-730 031	13 129 211
5. Inntekter WWF-nettverket omfatter:			
WWF International		95 668	
WWF International, royalty avtaler		216 223	
WWF-Nederland, via Arctic Programme		475 331	
WWF-Danmark		10 500	
Arctic Programme		5 967 663	
Endring ubrukte prosjektmidler WWF-Norge		206 692	6 972 077
6. Finans:			
Netto finansinntekter og kostnader i WWF-Norge		27 837	
- herav urealisert valutatalap		-164 715	
Arctic Programme		64 497	92 334
Kostnader			
7. Miljøinformasjon:			
Verdens Natur		8 164	
Informasjon og strategi		603 273	
Policy & akvisisjon		609 980	
WWF International		25 576	
NORAD informasjons rammeavtale		453 058	
EU-Informasjon ferskvann		197 950	1 898 001
8. Norske prosjekter:			
Barents økoregion		602 359	
Havmiljø og oppdrett		1 025 044	
Rovdyr, villrein og høyfjell		526 436	
Ferskvannets år		62 108	
Skog		487 409	
Biomangfold (ForUM)		15 000	2 718 355

Regnskap for tilfellen WWF-Norge inkludert Arctic Programme Office for perioden 01.01.03 - 31.12.03, tall i NOK

9. Internasjonale prosjekter			
TV-aksjonsprosjekter	Inntekter fra		Kostnader i
	NORAD	TV-aksjonen egenandeler	Norge
Bazaruto, Moz (marint)	1 084 896	120 544	205 000
Mara-elva, KeTz (ferskv.)	1 763 422	195 936	309 999
Niassa, Moz (miomboskog)	1 484 650	166 317	205 976
Regionalt CBNRM	3 938 195	0	444 568
Luangwa nasjonalpark, Zam.	1 101 437	122 382	190 001
Ledelse og strategi	776 536		776 536
Zimbabwe, Madagascar			60 662
Sum TV-aksjonsprosjekter	10 149 136	605 179	2 192 742
Andre prosjekter			
UD - Info Nord / Sur			0
UD - Skogvern Polen			300 000
UD - Ferkravm Polen			877 500
WSSD-supplement, rest fra 2002			0
Sum		9 799 735	2 305 156
Arctic Programme Office			
Sum		1 895 104	3 975 678
		11 694 839	6 280 834
Sum kostnader i inn- /utland			
		17 975 673	
- Internøkonomi fra andre prosjekter til Ledelse og strategi			
		463 143	
- Administrasjonskostnader belastet Ledelse og strategi			
		181 199	
Sum internasjonale prosjekter, se pkt 2.70 i Resultatregnskap		17 331 331	

5

10. Legater:

Testamentsarvsk gave fra Olaf og Dagny Jensvold, sperret bankkonto	355 611
11. Fond pr. 31.12.03:	
Kapital øremerket ulv	75 597
TV-aksjonskapital (se note 12)	2 965 751
Sum fond	3 041 348
12. Midler fra TV-aksjonen 1996 "Miljø for livet"	
Saldo pr. 01.01.03	3 570 930
Forbruk i regnskapsåret, se note 9	-605 179
Saldo pr. 31.12.03	2 965 751
Sikkerhet for TV-aksjonsforpliktelsene:	
Bank	Bokført verdi
Avanse Obligasjon II	1 377 276
Storebrand Global Miljø	811 428
Sum	2 000 000
	4 188 704
13. Ubrukte prosjektmidler:	
	01.01.2003
Skogspolisy	0
Skogvern	17 834
SND - Sjøpatedyr	3 094
SND - Oppdrett	7 784
Hamiljø	370 000
Barents skogregion	678 329
Lofoten kampanje	53 922
Skogvern Polen	206 692
Ferkravm Polen	0
Miljø og utviklingsavdelingen	37 434
3) Bazaruto, Mozambik (marint)	0
3) Mara-elva, Kenya/Tanzania (ferskv.)	174 103
3) Niassa, Mozambik (miomboskog)	0
3) Regionalt CBNRM	313 252
3) Luangwa nasjonalpark, Zambia	0
Arctic Programme Office	313 252
Sum	3 096
	3 144
	817
	9 675
	2 502 152
	257 219
	838 407
	4 427 468

3) Ubrukte midler fra NORAD trekkes fra i bevilgning for 2004.

6

Regnskap for tilfellen WWF-Norge inkludert Arctic Programme Office for perioden 01.01.03 - 31.12.03, tall i NOK

14. Antall ansatte:			
	01.01.2003	31.12.2003	Antall årverk
Antall ansatte Norge	14	18	16,00
Arctic Programme	6	5	5,80
Frivillige	1	5	0,30
Sivilarbeidere	3	3	2,25
Sum årverk			24,35
15. Ytelser til ledende personer mv.:			
	Lønn	Pensjon	Andre ytelser
Generalsekretær	423 316	51 428	886
Det er ikke utbetalt styregodtgjørelse.			
Utgifter til revisor er kostnadsført med	Bistand	Revisjon	Totalt
	0	153 984	153 984
16. Spesifikasjon av lønnskostnader:			
Lønn, inkl feriepenger		7 081 041	
Kollektiv pensjon		466 695	
Ulykkesforsikring		17 988	
Andre ytelser		48 300	
Arbeidsgeviravgift betalt		1 066 018	8 680 042
17. Løn:			
	Gjeld pr 31.12.03	Kurs	Urealisert tap
			1 2004 klassifisert
WWF International	SFr. 110 000	5,4048	kr 58 710
WWF-Nederland	€ 93 333	8,4272	kr 110 000
			€ 46 666
Fri likviditet skal benyttes til å nedbetale lån til WWF International			
Øremerket bankinnskudd benyttes til å nedbetale lån til WWF Nederland			

7

18. Regnskapsgruppert:

- Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultateres når de er opplyst og kostnader sammenstilles med opplynte inntekter.
- Poster som forfaller til betaling innen et år etter balansedagen, er klassifisert som omlopsmidler kortsiktig gjeld. Vurdering av omlopsmidler skjer til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Vurdering av kortsiktig gjeld skjer til høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.
- Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående.
- Fordringer er opplyst til pålydende med fradrag for forventede tap.
- Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes etter balansedagens kurs.
- Andre forhold

Premiefond UNI-Storebrand:

Saldo pr. 31.12.02:	306 448
Saldo pr. 31.12.03:	453 724
Premiefondet inngår ikke i det ordinære regnskaps balansene.	

8

KPMG AS

P.O. Box 7000 Majorstuen
N-0306 Oslo

KPMG Huset – Sækerdalsveien 6
N-0369 Oslo

Telephone +47 21 09 21 09
Fax +47 22 60 96 01
www.kpmg.no
Enterprise NO 935 174 627 MVA

Til årsmøtet i Verdens Naturfond - World Wide Fund for Nature i Norge

REVISJONSBERETNING FOR 2003

Ledelsens ansvar og revisors oppgave

Vi har revidert årsregnskapet for Verdens Naturfond World Wide Fund for Nature i Norge for regnskapsåret 2003, som viser et overskudd på kr 1.185.055. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Grunnlag for vår uttalelse

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Uttalelse

Vi mener at

- årsregnskapet, er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 10. mars 2004
KPMG AS

Svein N. Eriksen

Statsautorisert revisor

Kontorer i:

Oslo
Bodo
Alta
Arand
Bergen
Elverum
Finnmark

Haugesund
Kristiansund
Lillehammer
Mo i Rana
Molde
Rana

Sandnessjøen
Stavanger
Stord
Tromsø
Trondheim
Tvedestrand

KPMG AS is a member of KPMG International,
a Swiss association

Statsautoriserte revisorer -
medlemmer av Den norske
Revisorforening

WWF-Norge

Tel: +47 22 03 65 00

Fax: +47 22 20 06 66

Kristian Augustsgate 7a
Pb 6784 St. Olavs plass
0130 OSLO
Norge

info@wwf.no
www.wwf.no

Stiftelsen WWF-Norges årsberetning for regnskapsåret 2003.

1. Oversikt

2003 var nok et godt år for WWF-Norge, med fremgang på en rekke områder. For detaljer vises til WWF-Norges årsmelding for 2003.

2. Virksomhetens art og sted

WWF-Norge er en frittstående natur- og miljøvernorganisasjon som arbeider for å fremme vern av truede dyre- og plantearter og deres livsmiljø, å bidra til en utnyttelse av naturressursene som ikke ødelegger naturens egen bæreevne. WWF-Norge arbeider for å sikre det biologiske mangfoldet gjennom naturvern- og utviklingstiltak i uland som skjer i forståelse med, i samarbeid med og til fordel for lokalbefolkningen. Virksomhetens hovedkontor er lokalisert i Oslo.

3. Fortsatt drift

WWF-Norges årsregnskap for 2003 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

4. Arbeidsmiljø og organisasjon

Det holdes ukentlige møter for alle ansatte i organisasjonen hvor tid settes av ved behov for diskusjoner vedrørende arbeidsmiljøet. Organisasjonen har en flat struktur og et velfungerende verneombud. Arbeidsmiljøet anses som meget godt og velfungerende. Av 23 ansatte (inklusive 5 i WWF Arctic Programme Office) pr. 31. desember var 8 kvinner og 15 menn. Lønnen er ikke kjønnsdifferensiert, men fastsettes ut fra utdanning, erfaring og alder. Framtidige stillingsannonser vil inneholde en oppfordring til kvinner om å søke.

Sykdomsfravær utgjorde i 2003 89,5 av totalt 5.502 dagsverk, dvs 1,63 %.

5. Påvirkning av det ytre miljø.

Virksomhetens formål er å motvirke skade på miljø og natur. Internt benyttes resirkulert papir og forbruk av innsatsfaktorer søkes redusert og erstattet med gjenbruksprodukter. Vår negative miljøpåvirkning eksternt er hovedsakelig reisevirksomhet. Der det er mulig forsøkes reisevirksomhet erstattet med annen type kommunikasjon.

Oslo, den 10. mars 2004.

Jørgen Randers
Styreleder

Rune Bergstrøm

Caroline Dale Ditlev-Simonsen

Maren Esmark

Trygve Nordm

Jørn Siljeholm

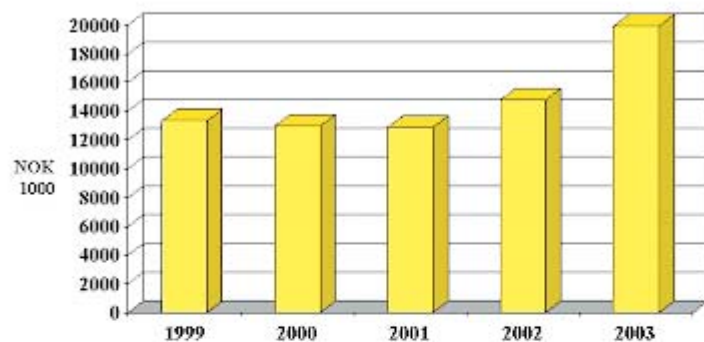
Camilla Viken Torgre

President: Chief Emiko Terakura
Vice-President: The Honourable
Sara Morrison
Director General: Dr. Claude Martin
President Emeritus
HSH The Duke of Edinburgh

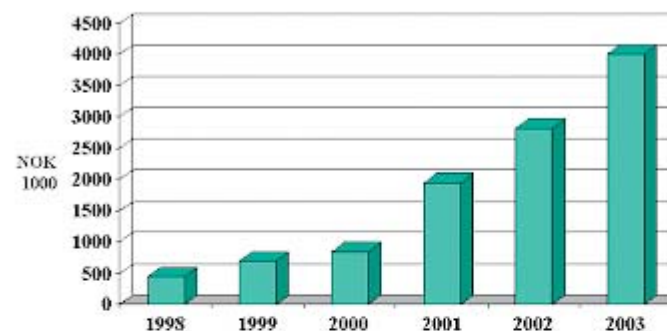
Registered as:
WWF-World Wide Fund for Nature
WWF-Fonds Mondial pour la Nature
WWF-Fondo Mundial para la Naturaleza
WWF-Fonds Mondial pour la Nature
WWF-Welt Natur Fonds
Also known as World Wildlife Fund

La barna arve en levende jord

Inntekt

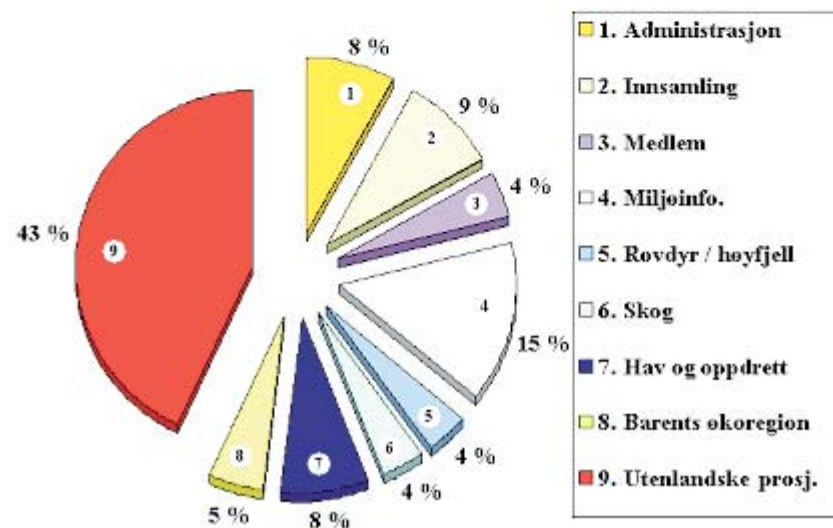
Egenkapital

Inntekt etter kilde 2003

Kostnad pr. område 2003

© Forsidebilder:

Kongeørn / Tom Schandy

Det er mellom 850 og 1200 hekkende par i Norge, og arten er ganske trygg. WWFs kongeørnprosjekt har bidratt til dette gode resultatet.

Innskutte foto forside:

Fiskere med garn / Helge Kvandal

Deltalandskap Polen / W. Wolkow

Steinbit og korall/ Erling Svensen

Polarrev / WWF-Canon Eric Flipse

Gammel naturskog ved Skrim, Kongsberg / Arnodd Håpnes

Papir: Cyclus 140 gr resirkulert

Trykkeri: Stavanger Offset

Redigering: Tor Traasdahl

Layout: Nina Jensen

WWF

Kr. August gate 7A

Pb. 6784 St. Olavs plass

N-0130 Oslo

Tlf: 22 03 65 00

Fax: 22 20 06 66

info@wwf.no

www.wwf.no

www.panda.org